

Don Quijote – Miguel de Cervantes

Fanteziile nobilului spaniol

Cu multă vreme în urmă, într-un sat din provincia La Mancha, trăia un cavaler cu rădăcini îndepărtate în nobilimea spaniolă. Traiul lui nu era unul îndestulat. La prânz mânca tocană, seara pâine prăjită, vinerea linte, iar la sfârșitul săptămânii un porumbel sau câte un pui mic, ca delicatessă.

Pe mâncarea asta cheltuia cam trei sferturi din banii ce-i avea. Celălalt sfert se ducea pe haine potrivite rangului și stării sale. În fiecare an își lua o vestă nouă, pantaloni și papuci de catifea și de asemenea o pălărie și o manta largă din cea mai fină țesătură, pe care o arunca pe umeri ca și când ar fi fost un rege.

Grija casei sale cădea în seama unei tinere fete, nepoata sa, a unei bătrâne care ținea o oarecare curățenie și a unui băiat care hrănea mârțoaga bătrână și câinele de vânătoare și care deretica prin casă și prin curte.

Peste stăpânul acestei moșii trecuseră cincizeci de ani, dar era încă în putere, înalt, un pic adus de spate și slab la față. Se trezea de dimineață și îi plăcea vânătoria.

Cititorul trebuie să afle că acest domn petrecea zile și nopți întregi înconjurat de grămezi mari de cărți îngălbenite, citind povești cu cavaleri plecați aiurea și basme despre eroi și aventurile lor. Era atât de atras de aceste lucrări străni, încât deseori nu uita doar de hrană, apă sau de somn, ci își neglija și mica avere. Fusese nevoit să vândă o bună bucată de pământ ca să-și cumpere mai multe cărți.

Nenorocirea cea mai mare era că el credea fiecare cuvânt al acelor povești și legende. Mîntea lui era atât de plină de bătălii, de turniruri, de lănci și săbii, de vrăji și cântece de dragoste, de întreceri, moarte, răni, uriași, dragoni și alte asemenea lucruri, încât își pierduse complet mințile. În nebunia lui, se hotărâse să devină un cavaler rătăcitor care să salveze lumea și să capete faimă și onoare. Era foarte fericit când visa la noi aventuri, la fapte eroice, la pericole și greutăți de care nici măcar nu se auzise până atunci și nu ezita să facă tot ce putea pentru a-și pune în aplicare planurile nebunești.

Dobândirea titlului de cavaler

Pentru început, se apucă să curețe și să lustruiască o armură care aparținuse strămoșilor săi și care zăcea aruncată prin pod, acoperită de praf și mâncată de rugină. Pe când făcea lucrul acesta, observă uimit că lipsea cea mai importantă piesă – coiful. Scotoci prin toate cotloanele și în cele din urmă găsi o scufie de piele care probabil că aparținuse vreunui soldat. Cu oarece trudă, meșteri din aceasta o cască demnă de purtat, la care adăugă o bucată de carton.

Lacrimi de disperare îl năpădiră când văzu că o singură lovitură de sabie era suficientă pentru a-i strica toată munca. După ce își stoarse creierii, întări cartonul cu sârme și bucăți de tablă și își spuse că este cel mai solid și mai frumos coif de pe pământ.

Apoi îmbracă armura și începu să caute un nume drăgăstos pentru mârțoaga sa uscată, care pe deasupra avea multe alte slăbiciuni. Căută prin basmele sale eroice și descoperi numele de Rosinante, pe care îl dădu viitorului armăsar de război.

Ca un cavaler nobil și curajos ce era acum, se proclamă Don Quijote de la Mancha. Odată trecută această greutate, își spuse:

— Un cavaler rătăcitor nu înseamnă nimic fără o dragoste măreață. Trebuie să găsesc o domniță care să-mi călăuzească inima și sufletul și pentru care să lupt.

Într-un cătun aflat în apropierea satului său, trăia o fată de fermier rumenă în obraji pe care o îndrăgea de ceva vreme, iar el hotări că aceasta era persoana potrivită să fie numită regina inimii lui. O numi Dulcineea din Toboso. Așa că decise să nu mai piardă timpul și trecu la îndeplinirea minunatului și îndrăznețului său plan.

Don Quijote de la Mancha își luă scutul, sabia și lancea, se urcă în șaua lui Rosinante și ieși spre câmpii prin poarta din spate a curții găinilor. Dintr-odată își dădu seama că avea nevoie de cineva care să-i ducă scutul și, cum se afla în apropierea unui vecin, un țăran cinstit dar cu minte cam puțină, se îndreptă spre acesta pentru a-l ademeni în atingerea planului său măreț.

Sancho Panza era numele acestui țăran mic și indesar. La început, acesta nu se arătă interesat de cavalerie și de hoinăreală. Dar Don Quijote îi promise tot felul de lucruri și îl asigură că mai devreme sau mai târziu vor cuceri un regat sau o insulă peste care Sancho Panza va domni. Aceste lucruri îl încântară pe sărmanul țăran care, în ciuda rugămintelor nevestei și ale copiilor, se hotări în cele din urmă să-l însoțească pe nobilul cavalier.

Sancho Panza se urcă pe măgarul său, care pe lângă el trebuia să poarte și o desagă grea și plecă în secret cu viitorul stăpân, fără a-și lua la revedere de la ai săi.

Când ajunseră la primul han, Don Quijote îi spuse scutierului său:

— O cunoștință de-a mea locuiește aici, un nobil devenit sărac care este nevoit să trăiască din meseria de hangiu. Îl voi ruga să iasă și să mă ungă cavalier chiar aici, sub cerul liber.

Hangiul, fiu de fermier, găsi această dorință foarte neobișnuită și se pregăti să facă intocmai. Aduse două fete care mânuau găștele și un băiat de la bucătărie ca martori pentru a da ceremoniei un aer solemn. Apoi îl puse pe cavalierul cel nebun să ingenuncheze, împrumută sabia acestuia și îi dădu peste umeri cu latul lamei câteva lovituri grele la care oricine altcineva în afară de bățosul Don Quijote ar fi protestat urlând.